

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Львівської області** щодо їх ділових очікувань*

III квартал 2020 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Львівської області в III кварталі 2020 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Львівської області в III кварталі 2020 року свідчать, що на тлі продовження адаптивного карантину респонденти очікують уповільнення скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні в наступні 12 місяців, водночас позитивно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств. Прогнозується зростання інфляції та посилення девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зменшення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – «мінус» 10.8% (у попередньому кварталі – «мінус» 15.8%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 16.1%. Найнижчі очікування в респондентів підприємств інших видів діяльності («мінус» 50.0%). Водночас респонденти підприємств переробної промисловості прогнозують збереження зростання обсягів виробництва;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** 62.2% респондентів очікують, що інфляція не перевищить 7.5% (у попередньому кварталі – 70.3%), у цілому по Україні – 55.6%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **посилення девальвації національної валюти:** частка респондентів, які очікують знецінення гривні відносно долара США, становила 86.8% (у попередньому кварталі – 60.5%), у цілому по Україні – 83.2%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 13.2% (у попередньому кварталі – 16.7%), у цілому по Україні – 4.4% (таблиця). Найоптимістичніші очікування в респондентів підприємств сільського господарства;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції** вищими темпами: баланс відповідей – 28.9% (у II кварталі 2020 року – 15.8%). Обсяги реалізації продукції на зовнішньому ринку залишаться без змін: баланс відповідей, як і в попередньому кварталі, – 0.0%. У цілому по Україні очікується помірне зростання обсягів реалізації: баланси відповідей – 9.8% та 4.3% відповідно;
- **зростання інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар:** баланс відповідей – 10.8% (у попередньому кварталі – 2.7%). **Обсяг видатків на виконання будівельних робіт** дещо зменшиться: баланси відповідей – «мінус» 2.8% (у II кварталі 2020 року – 5.6%). У цілому по Україні баланси відповідей – 5.2% та «мінус» 4.7% відповідно;
- **зменшення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – «мінус» 13.9% (у II кварталі 2020 року – «мінус» 15.8%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 10.8%. Водночас керівники підприємств транспорту очікують збільшення кількості зайнятих на своїх підприємствах;
- **значне прискорення зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства:** баланси відповідей – 89.5% і 63.2% відповідно (у II кварталі 2020 року – 64.9% і 45.9% відповідно) (графік 6). Усі респонденти підприємств інших видів діяльності прогнозують зростання цін на продукцію власного виробництва. На думку респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину, матеріали та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника** вищими темпами: баланси відповідей – 54.1% та 62.2% відповідно (у II кварталі 2020 року – 45.9% та 40.5% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств збільшувати виробництво, респонденти назвали недостатній попит, брак обігових коштів та занадто високі ціни на сировину та матеріали (графік 5).

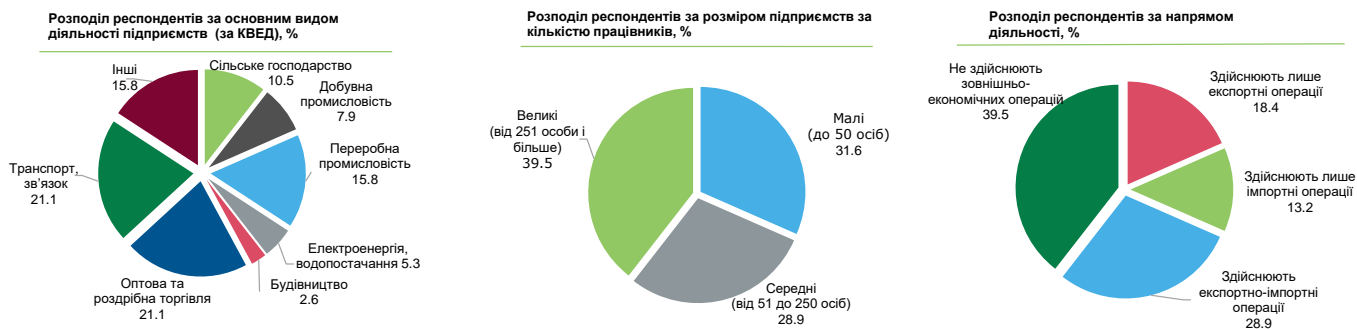
Послабились очікування щодо зростання потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Більшість респондентів, які планують брати банківські кредити (44.7% опитаних), надає перевагу кредитам у національній валюті. Оцінки щодо посилення жорсткості умов доступу до банківських кредитів зросли (графік 9). Занадто високі ставки за кредитами – головний стримуючий чинник залучення кредитних ресурсів (графік 10).

Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.6%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

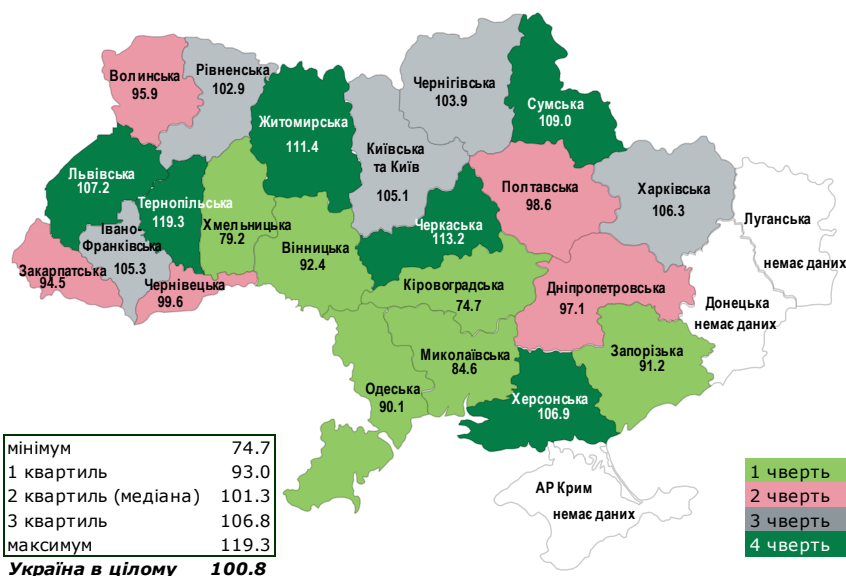
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий** третій квартал поспіль: баланс відповідей – «мінус» 5.3% (у II кварталі 2020 року – «мінус» 7.9%), у цілому по Україні – «мінус» 5.6%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва підвищився і є вищим, ніж нормальний:** баланс відповідей – 5.6% (у II кварталі 2020 року – «мінус» 14.3%);
- **підприємства області спроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних потужностей:** баланс відповідей – 2.7% (у II кварталі 2020 року – 13.2%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 06–31 серпня 2020 року;
- опитано всього 38 підприємств;
- репрезентативна за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Львівської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	III кв. 2019 р.	IV кв. 2019 р.	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.
фінансово-економічного стану	24.3	27.0	38.9	16.7	13.2
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	50.0	35.1	33.3	15.8	28.9
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	13.9	25.0	12.1	5.6	-2.8
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	13.5	33.3	22.9	2.7	10.8
кількості працівників	27.0	8.1	0.0	-15.8	-13.9

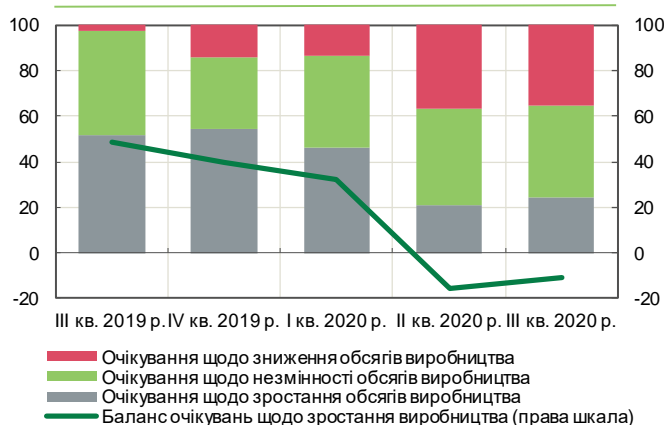
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

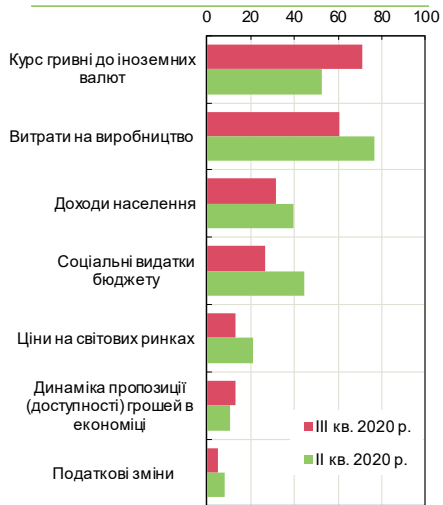
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

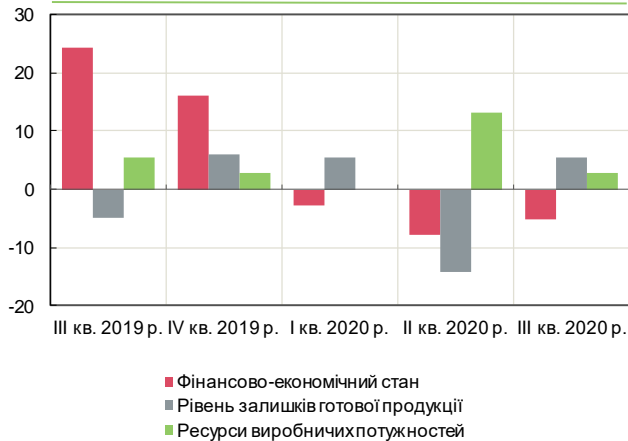
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

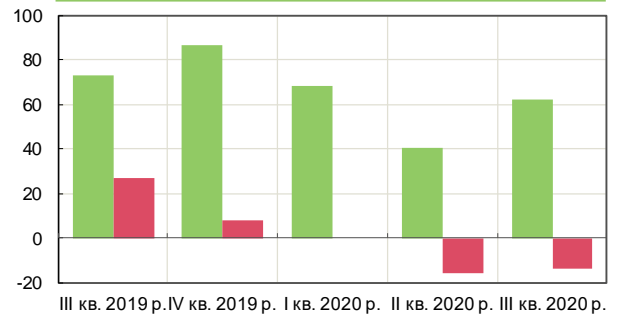
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

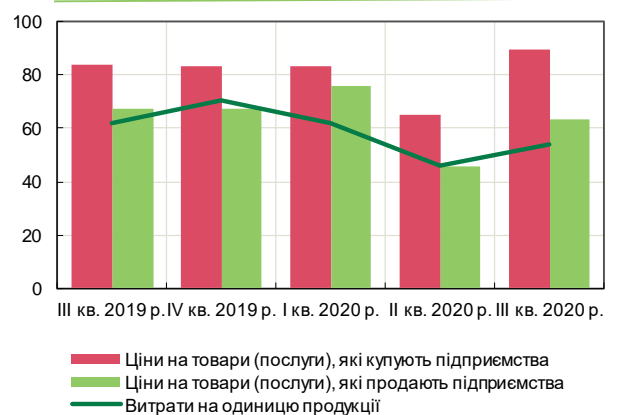
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

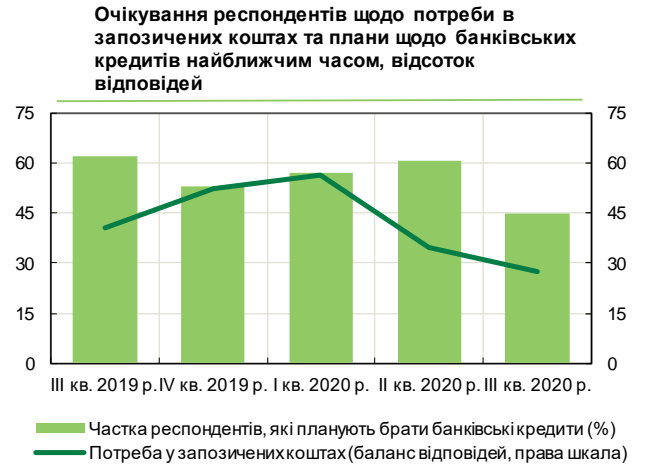
Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

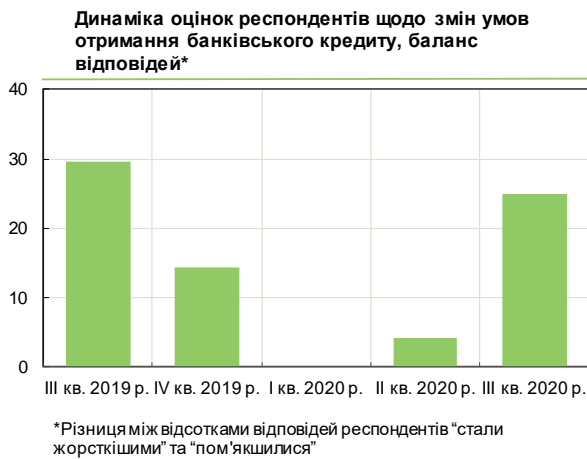
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

